

Ribnico v Kočevje. Ko je še pod vodstvom prevz. gosp. grofa Hohenwarta deputacija naših državnih poslancev in dveh članov konsorcija Josipa Kušarja in Ivana Murnika prevz. ministerskemu predsedniku grofu Taaffe-ju in trgovinskemu ministru baronu Pino-tu stvar razložila in pomoči prosila, dovolilo se je, da načrt železnice izvrši c. kr. glavno nadzorstvo železnic in zato se imamo v prvi vrsti grofu Hohenwartu zahvaliti, kateri je konsorcij uspešno podpiral. V državnem zboru je leta 1886. to stvar sprožil poslanec Šuklje. Leta 1890. stopil je na čelo konsorciju prevz. gosp. baron Švegel in postal njega duša s svojim neumornim delovanjem na merodajnih krajih, podpiran od gosp. poslanca Šuklje-ja in drugih, dosegel je v kratkem času to, za kar se je Kranjska toliko let potegovala, namreč koncesijo za gradnjo dolenjskih železnic in želje, izražene v seji dne 17. oktobra 1883. l. od gosp. poslanca dr. Papeža, da želi predlogu Murnikovemu srečne nasledke, so se spolnile.

Kar se tiče železnice v Kočevje je to pospešilo, da je trboveljska premogovska družba kupila premogovnik v Kočevji in je zatorej se poganjala z drugimi interesi. Šlo je za to, kako se dobi denar za podjetje. Našla se je pot. Železnica se je zidala z združenimi močmi države, dežele in interesentov. Lani se je delo začelo, letos ravno na dan 68. obletnice otvorjenja prve železnice v Angliji se je otvorila kočevska proga dolenjske železnice.

To je bil dan veselja za prebivalce krajev koder pelje železnica. To so pričali postavljeni mlaji, to so pričali župani, ki so se prišli zahvaljevat trgovskemu ministru za železnico. Železnica bode preobrazila in povzdignila dolenjsko, kakor so železnice preobrazile in povzdignile druge kraje.

Dolgo se je stvar vlekla, nekatere može, kateri so se zanje poganjali, že krije gomila. Tisti, kateri pa še žive, so pa imeli priliko se predvčeraj prepričati, da jim je narod hvaležen in zagotovljeni smejo biti, da se jih bodo pozni potomci še hvaležneje spominjali.

Politični pregled.

Državni zbor je sklican na deseti dan oktobra. Predno bode prva seja, bodo načelniki velikih klubov imeli posvetovanje. Zasedanje državnega zbora obeta biti jako burno. Posebno predloga o obsednem stanju utegne vzbuditi v zbornici mnogo hrupa. Mladočeški baje mislijo z dolgimi govori, s samostojnimi predlogi in interpelacijami ovirati delovanje državnega zbora. Na ta način mislijo preprečiti, da se najpotrebnejše reči ne bodo rešile. Da jih predsednik ne bode mogel ovirati pri govorih, hočejo govoriti v več jezicih, zlasti tudi v poljščini, ruščini in češčini, da jih predsednik ne bode razumel. Da bi s takimi sredstvi dosegli namen svoj, ni verjetno. Državnozbornski poslovni red daje predsedništvu oziroma zbornici precej sredstev zoper tako nasilstvo. V dunajskem državnem zboru je drugače kakor v ogerskem, kjer se ne more staviti niti predlog o koncu debate in torej pridejo vsi oglašeni govorniki na vrsto.

Razmere na Češkem. — Mladočeški poslanci baje mislijo izdati neki manifest na narod, v katerem bodo prote-

stovali proti obsednemu stanju. Položaj mladočeške stranke je sedaj jako težaven. Tudi popolnoma jedini več niso. Mnogi niso zadovoljni s politiko, ki je pripeljala do obsednega stanja. Mladočeški listi po manjših mestih močno zabavljajo proti mladočeškemu vodstvu, katero je sedaj izgubilo vsak pogum. Pri „Narodnih Listih“ so v veliki zadregi. Odločno pisati se ne upajo, tako pa prihajajo vedno pritožbe in očitanja, da je list že podoben kakemu uradnemu listu, ki se ne upa proti vladi niti besedice ziniti. Govori se, da se „Narodni Listi“ preselijo v Časlov, kjer bodo vsaj nekaj svobodneje pisali, če vlada tačas izjemnega stanja ne razširi. Govori se že, da se proglasi izjemno stanje za ona mesta, ki imajo nad 10.000 prebivalcev. Sprva se je mislilo list preseliti v Brno, ali v moravskem glavnem mestu tudi niso najugodnejše razmere. V tem pa oblastvu jako strogo postopajo. Zaprli so urednika „Neodvislosti“ Hajna, potem sina mladočeškega poslanca Sokola, urednika in tiskarja nekega budevjiškega češkega lista zaradi neke izdaje in proti uredniku in izdajatelju „Narodnih Listov“ se je pa začela preiskava zaradi rušenja javnega reda in miru.

Ogerski državni zbor se je sešel in vlada mu je predložila proračun za leto 1894., ki je pa nekoliko neugodnejši mimo letošnjega. Finančni minister je pa položaj slikal precej v ugodni luči. Obetal, da se bode veliko storilo za vrejevanje voda in druga zboljšanja. Tudi vrejevanje valute lepo napreduje. Zlata imajo baje že dovolj pripravljenega, da se lahko začne plačevanje v gotovini. — Že v začetku se je pokazalo, da bode zasedanje precej burno. Že v prvi seji se je interpelovala vlada zaradi odgovora vladarjevega odposlanstev ogerskih zastopstev v Kiseku. Vladar je deputacije pozivljaj, da naj delajo, da se ne bodo rušile podlage sedanjega državno-pravnega stanja. Interpelantje bi radi vedeli, na kaj se opirajo ostre vladarjeve besede in proti komu da so naperjene. Več drugih podobnih interpelacij se pa že napoveduje. — Vlada še ni dobila dovoljenja, da bi predložila zbornici načrt postave, s katero bi se vpeljal civilni zakon na Ogorskem.

Nemški cesar in Bismarck. — Knez Bismarck, bivši nemški državni kancelar in ustanovitelj nemške države, bivajoč sedaj v Friedrichsruhe je bil pred kratkim časom precej bolan. Dasi je Bismarck od časa, ko je moral izstopiti iz državne službe, v velikem nasprotstvu, da ne v sovraštvo s cesarjem Viljemom, mu je ta vender povodom bolezni izrazil svoje sočutje. Cesar Viljem bil je ravno pri avstro-ogerskih vojaških manevrih v Kiseku na Ogorskem. Telegrafoval je Bismarcku in mu ponudil celo en svoj grad za bivanje. Bismarck se je zahvalil na izraženem sočutji. Politiki to sporazumljenje Bismarcka z Viljemom razno tolmačijo. Eni sodijo, da je Viljemu na tem, da dobi zopet Bismarck odločilno besedo v Nemčiji, to sklepajo posebno iz tega, ker je storil on prvi korak k sporazumljenju. Drugi pravijo, da je to sporazumljenje brez posebnega političnega pomena. Neki francoski list pa prav dobro trdi, da če Bismarck zadobi zopet vpliv na politiko, je le mogoče, da se bo kaka stvar premenila v Nemčiji sami, pa Bismarck ne bo spremenil ničesar v evropski politiki. Dognana stvar je pač že, da so časi, ko je Nemčija oziroma Bismarck gospodaril v Evropi, že davno minoli.

Italija. — Denarne razmere v Italiji so to-li slabe, da ne kmalu v kaki drugi državi. Za minolo leto se je pokazalo 66 milijonov primankljeja. Če se hoče narediti ravnotežje, treba je letne dohodke prihodnjih deset let povečati za kakih 100 milijonov. Treba bo torej ali povečati davke, ali pa znižati državne stroške. Kakor se ravno čuje, odločila se je vlada za vpeljavo novih davkov. Prvotno se je mislilo s privarčevanjem pomagati, da bi se bilo odpravilo več višjih šol itd., toda to ni šlo. Naložiti se hoče davek na dedščine, premakljivo premoženje in na dohodke, ako znašajo čez 6000 lir. Nižjega prebivalstva novi davki ne bodo direktno zadeli.

Srbija. — Kralj Aleksander se je povrnil iz svojega potovanja po deželi zopet v Beligrad in bil navdušeno vsprejet. — Te dni odpotoval je kralj zopet in sicer v inozemstvo. Za regentsko oblastvo imenoval je kralj ministerski svet. Kralj podal se je v Opatijo, kjer se snide z bivšim kraljem srbskim, svojim očetom Milanom. Temu potovanju pripisovati je torej vsekako politični pomen.

Rumunija in Srbija. — Listi vedo povedati, da je rumunska vlada poslala svojega zastopnika k pozdravu srbskega kralja Aleksandra v Negotin, da ponese kralju pismo rumunskega kralja Karola, v katerem ga ta vabi k sestanku v Sinaji. Trdi se, da ta se s tem sestankom namerava spoznanje srbskega kralja z mlajšo sestro rumunske kraljičine, ki se mudi s svojo materjo ravno v Sinaji.

Toulonske slavnosti. — Prihod ruske mornarice v Toulon in na to ruskih častnikov v Pariz je še vedno predmet najrazličnejših razmotravanj od strani politikov. Francoski in posebni ruski listi zagotavljajo, da bodo toulonske slavnosti utrdile evropski mir, drugi listi, posebno italijanski pa vpijejo, da bodo toulonske slavnosti zgolj demonstracije in izzivanje. Čuje se celo glas, da je italijanska vlada nasvetovala, da naj bi za časa bivanja ruskih častnikov v Parizu ostavili zastopniki raznih velevladstev Pariz, toda Nemčija in Avstrija sta se odločno proti temu izrekli. Anglijo, katere mornarica v kratkem poseti par italijanskih pristanišč, italijanski krogi na vse mogoče načine ščuvajo, da naj bi s tem posetom uprizorila močno protidemonstracijo proti toulonskim slavnostim. Da so pa Angleži nasproti vročokrvnim Italijanom mirnejši in bodo tudi taki ostali, je ob sebi umevno. V vsem se vidi, da Italijo najbolj bole toulonske slavnosti in to zakaj? Glavni vzrok je pač ta, da se Italija, že itak financijelno zelo propala, boji, da ne bi vsled ožjega prijateljstva Francozov z Rusi še to malo zaslombo, katero vživa sedaj pri francoskih bankah, izgubila. — Občinski svet pariški je dovolil 350.000 frankov za prireditev slavnostij v čast ruskim gostom, ter ukrenil, da je ruskemu admiralu Avelanu podariti iz srebra narejen, „oboroženi mir“. predstavljajoč kip ter, da je postaviti spomenik carja Petra Velikega pred hišo, v kateri je car Peter stanoval l. 1718. — Za dostojen vsprejem ruskih gostov pripravljajo se posebno francoski žurnalisti, priredili bodo poseben banket i. dr. Ruski veleposlanik Mohrenheim v Parizu je deputaciji francoskih žurnalistov rekel, da bode obisk ruskega brodovja toliko večje važnosti, kolikor bolj se bodo vsi krogi vzdržali neprimernih demonstracij in sploh vse pretiranosti.

Obrtnija.

Čikago in Kolumbijeva razstava.

(Dalje.)

Ogled industrijske palače že zadošča, da se vsakdo prepriča, da je razstava v resnici svetovna in to v taki meri, kakor dosedaj še ni bila nobena. Tukaj so razstavljeni izdelki skoro vsega sveta. V tej palači je namreč izločilo svoje izdelke 1250 ameriških, 470 avstrijskih, 130 belgijskih, 140 kanadskih, 108 danskih, 70 vzhodno-indijskih, 1000 nemških, 230 angleških, 225 italijanskih, 2100 japonskih, 230 skandinavskih in 100 švicarskih firm.

Nekaj držav ni zastopanih v tej palači, zaradi tega, ker so svoje izdelke razstavile v posebnih svojih paviljonih, da tako bolj pokažejo svoje pridelke in izdelke. V takih paviljonih se vidi popolna slika narodnega gospo-

darstva v dotični deželi. O posamičnih taci razstavah še spregovorimo prihodnjič.

Razmerno jako dobro je zastopana v čikaški razstavi Avstrija. Njeni izdelki se nahajajo v vseh oddelkih izimši ribiškega.

V posebnem oddelku v industrijski palači nahajajo se avstrijski izdelki. Posebno naši severni bratje Čehi se odlikujejo na tej razstavi. Sloveča češka steklena industrija na razstavi zavzema 9000 štirjaških čevljev. Vse važnejše tvrdke so zastopane. Od skupnih razstav v tem oddelku je omeniti razstave izdelovalcev optičnih in muzikalnih instrumentov, papirnic in klobučarjev. V palači za občila je razstavil baron F. Ringhofer salonski vagon in več železniških vagonov. Tudi Brožil iz Plzna je v tem oddelku mnogo razstavil.

V kmetijskem oddelku razstavljen je slavni češki hmelj in pa češko pivo raznih pivovarn. Nadalje so v tem oddelku razstavljeni tudi izvrstni avstrijski likerji. Tokajec in druga vina so razstavljeni v vrtnarskem oddelku. Tudi v dvorani za stroje je Avstrija primerno zastopana. Škoda iz Plzna na Češkem je razstavil velik propelier. V tem oddelku je posebno zanimiva razstava avstrijskih izumiteljev. Tukaj je zastopano vsega sedemdeset izumiteljev. Ta razstava ima pred vsem namen, seznaniti Američane z avstrijskimi izumi, da tako avstrijski izdelki dobe kupcev tudi onostran oceana. Avstrijsko šolstvo je pa v dvorani za odgojo na primerni način predstavljeno svetu.

Sedaj je pa nam nekaj drugega treba omeniti. Od palače za ženske izdelke je proti severozahodu 200 met. širok in 3 km. dolg kos zemlje, ki je imenuje Midway Plaisance. Na tem delu zemlje so se obiskovalcem priredile razstave raznih narodov bolje rečeno tukaj se je pokazalo domače življenje raznih narodov.

Takoj ob začetku se tukaj vzdiguje stolp, ki se imenuje babilonski stolp. Po višini se ta stolp ne more primerjati Eiflovemu v Parizu, kajti visok je samo 136 m. Toda ta stolp ima to posebnost, da tu ni treba peš hoditi nanj, temveč se lepo popelješ po električni železnici.

Na južni strani tega stolpa je irska vas. Hodeč po tej vasi, popolnoma misliš, da si na Irskem. Vse je strogo natančno vrejeno. Na severni strani je pa gasilska postaja z brizgalnicami. V tem oddelku so postavljene tudi cele tovarne, razne prodajalnice. Tukaj je zverinjak, kjer se igra z ukročenimi zvermi. V nasprotju zverinjaku je pa japonsko tržišče in pa japonsko gledališče. Nadalje je tukaj holandska vas, dunajska kavarna, velikanska ponarama bernskih planin.

Tukaj je videti staronemško mesto in pa nemška vas, potem so posamične kmetske hiše, kakeršne se nahajajo v raznih krajih v Nemčiji. Nadalje je tukaj vrt za koncerte, na katerem je prostora za 8000 ljudij, potem narodopisni muzej k sebi vabi gledalce.

Od orientalskih predmetov je posebno omeniti turško vas z minoretom, s katerega slednji dan petkrat kliče muezin k molitvam. Tudi carigrajska cesta je dobro upri-